

UZASADNIENIE

Rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. a, b, e, f i h ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) Przepis upoważnia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej – uwzględniając w szczególności zestawy celów kształcenia i treści nauczania, zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych.

Uwzględniając określony w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60) harmonogram przekształceń poszczególnych typów szkół oraz skorelowany z nim harmonogram wdrażania zmian programowych w tych szkołach, niniejsze rozporządzenie obejmuje podstawę programową:

- 1) wychowania przedszkolnego;
- 2) kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej;
- 3) kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej – dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- 4) kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia;
- 5) kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;
- 6) kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Podstawa programowa określona w rozporządzeniu będzie obowiązywała począwszy od roku szkolnego 2017/2018 w:

- 1) przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego;
- 2) klasach: I, IV i VII szkoły podstawowej, a w latach następnych również w kolejnych klasach szkoły podstawowej;
- 3) szkołach podstawowych – dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- 4) w branżowej szkole I stopnia;
- 5) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy;
- 6) w semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach tej szkoły.

Dotychczasowa podstawa programowa, określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.¹⁾), będzie obowiązywała:

---

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895).

- 1) w roku szkolnym 2017/2018:
  - a) w klasach II, III, V i VI szkoły podstawowej,
  - b) w klasach zasadniczej szkoły zawodowej,
  - c) w semestrach II–V szkoły policealnej;
- 2) w roku szkolnym 2018/2019:
  - a) w klasach III i VI szkoły podstawowej,
  - b) w klasach zasadniczej szkoły zawodowej,
  - c) w semestrach IV i V szkoły policealnej.

Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje podstawy programowej dla: 4-letniego liceum ogólnokształcącego, 5-letniego technikum i branżowej szkoły II stopnia – w przypadku tych szkół zmiany programowe rozpoczną się począwszy od roku szkolnego 2019/2020 (liceum i technikum) i od roku szkolnego 2020/2021 (branżowa szkoła II stopnia).

W latach szkolnych 2017/2018–2021/2022, w klasach dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego, a w latach szkolnych 2017/2018–2022/2023, w klasach dotychczasowego czteroletniego technikum, stosuje się podstawę programową kształcenia ogólnego dla tych szkół, określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Zgodnie definicją podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, zawartą w art. 4 pkt 24 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, niniejsza podstawa programowa określa obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego, programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych.

Podstawa programowa uwzględnia postulaty środowiska oświatowego dotyczące kształtu i treści tego dokumentu, które zostały zgłoszone w toku prowadzonych w Ministerstwie Edukacji Narodowej w okresie luty-czerwiec 2016 r. debat i dyskusji, poświęconych szczegółowemu przeglądowi i analizie aktualnej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, takie jak:

- 1) powrót do spiralnego układu treści nauczania – w rozumieniu powtarzania i utrwalania materiału na kolejnych, wyższych etapach nauczania;
- 2) wzmocnienie wychowawczej i profilaktycznej funkcji szkoły poprzez szersze uwzględnienie w podstawie programowej zadań wychowawczo-profilaktycznych;
- 3) zastąpienie, począwszy od klasy V szkoły podstawowej, idei integracji przedmiotowej korelacją przedmiotową (w ramach przedmiotów humanistycznych oraz przedmiotów przyrodniczych i ścisłych);

- 4) wzmocnienie edukacji w zakresie języków obcych nowożytnych poprzez system dający szansę uczniom na nieprzerwaną i systematyczną naukę pierwszego języka obcego przez 12 (13) lat, naukę drugiego języka obcego przez 6 (7) lat, jak również możliwość kształcenia dwujęzycznego (począwszy od klasy VII szkoły podstawowej);
- 5) szersze uwzględnienie w podstawie programowej poszczególnych przedmiotów technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), co umożliwi kształcenie kompetencji i umiejętności cyfrowych uczniów również w ramach innych przedmiotów;
- 6) wprowadzenie nauki programowania, począwszy od edukacji wczesnoszkolnej;
- 7) szersze niż obecnie uwzględnienie problematyki edukacji dla bezpieczeństwa, w tym ratownictwa medycznego;
- 8) ustalenie takiego zakresu treści nauczania, który biorąc pod uwagę przewidzianą w projektowanych zmianach przepisów określających ramowy plan nauczania dla szkoły podstawowej liczbę godzin zajęć poszczególnych przedmiotów, umożliwi nauczycielom rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów, rozwiązywania problemów i realizację ciekawych projektów edukacyjnych.

Załącznik nr 1 obejmuje podstawę programową wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego określa zadania przedszkola, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego w zakresie opieki, nauczania i wychowania oraz efekty realizacji zadań w postaci celów osiągniętych przez dzieci na zakończenie wychowania przedszkolnego.

Efekty realizacji zadań przedszkola, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, sformułowane są w postaci celów do osiągnięcia przez dzieci na koniec wychowania przedszkolnego w ramach czterech podstawowych obszarów rozwoju dziecka: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

Załącznik nr 2 obejmuje podstawę programową dla szkoły podstawowej.

Podstawa programowa dla szkoły podstawowej poprzedzona jest częścią wstępną, w której określone zostały:

- 1) główne cele kształcenia w szkole podstawowej;
- 2) najważniejsze umiejętności (kluczowe kompetencje), które powinny być rozwijane w ramach kształcenia w szkole podstawowej;
- 3) najważniejsze zadania szkoły podstawowej w odniesieniu do poszczególnych obszarów działalności edukacyjnej i wychowawczo-profilaktycznej;
- 4) główne cele kształcenia dla poszczególnych przedmiotów.

Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) określa zadania szkoły na pierwszym etapie edukacyjnym, cele ogólne edukacji wczesnoszkolnej

opisane w odniesieniu do czterech obszarów rozwojowych dziecka: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego oraz założone osiągnięcia uczniów na koniec edukacji wczesnoszkolnej w ramach poszczególnych obszarów edukacji: polonistycznej, matematycznej, środowiskowej, plastycznej, technicznej, informatycznej, muzycznej, wychowania fizycznego, edukacji językowej (język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej i etnicznej, język regionalny – kaszubski).

W przypadku drugiego etapu edukacyjnego (klasy IV–VIII) podstawa programowa sformułowana jest dla poszczególnych przedmiotów, realizowanych na tym etapie, tj. języka polskiego, języka obcego nowożytnego, drugiego języka obcego nowożytnego, muzyki, plastyki, historii, wiedzy o społeczeństwie, przyrody, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki, informatyki, techniki, wychowania fizycznego, edukacji dla bezpieczeństwa, wychowania do życia w rodzinie, etyki, języka mniejszości narodowej lub etnicznej oraz języka regionalnego – kaszubskiego.

Opis wiadomości i umiejętności zdobytych przez ucznia w szkole podstawowej jest przedstawiany w języku efektów uczenia się, zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji².

Załącznik nr 3 obejmuje podstawę programową dla szkoły podstawowej – dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Począwszy od roku szkolnego 2017/2018 nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym będzie stosowana od razu we wszystkich klasach szkoły podstawowej. Kształcenie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest kształceniem zintegrowanym i opiera się na indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych, dlatego też nie ma konieczności zachowania dotychczasowej podstawy programowej w stosunku do uczniów, którzy rozpoczęli edukację w poprzednich latach szkolnych.

Zmienione zostały, w stosunku do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204, z późn. zm.), nazwy obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Dotychczasowe zajęcia „Funkcjonowanie w środowisku” zastąpiono zajęciami: „Funkcjonowanie osobiste i społeczne”. Ponadto, zajęciami o nowej nazwie są „Zajęcia rozwijające komunikowanie się” i „Zajęcia rozwijające kreatywność”. W skład „Zajęć rozwijających kreatywność” weszły dotychczasowe zajęcia edukacyjne: „Muzyka z rytmiką”, „Plastyka”, „Technika”. Powyższe zmiany są spójne z projektowanymi zmianami przepisów określających ramowy plan nauczania dla szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

---

² Ustawa dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 oraz z 2017 r. poz. 60).

Zmiany polegają również na poszerzeniu katalogu celów edukacyjnych i zadań szkoły oraz ujęciu treści nauczania dla wszystkich etapów kształcenia w obszary tematyczne. Zmiany te mają na celu jak najpełniejsze zaspokojenie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym na wszystkich etapach kształcenia w szkole podstawowej, poprzez wskazanie m. in. konieczności koncentrowania działań na strefach wspomagania rozwoju ucznia oraz pozostawienie katalogu otwartego w zakresie realizacji treści nauczania w obszarach tematycznych.

Załącznik nr 4 obejmuje podstawę programową dla branżowej szkoły I stopnia.

Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia – jeżeli chodzi o zakres celów kształcenia i treści nauczania – nie ulega zmianom w stosunku do aktualnej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej, określonej w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. W okresie przejściowym (lata szkolne: 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020), w branżowej szkole I stopnia będą kontynuować edukację absolwenci dotychczasowego gimnazjum, natomiast absolwenci 8-letniej szkoły podstawowej rozpoczną naukę w tym typie szkoły dopiero począwszy od roku szkolnego 2019/2020. Opis wiadomości i umiejętności zdobytych przez ucznia branżowej szkoły I stopnia jest przedstawiany w języku efektów uczenia się, zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji.

Załącznik nr 5 obejmuje podstawę programową dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Począwszy od roku szkolnego 2017/2018, nowa podstawa programowa dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, będzie stosowana we wszystkich klasach tej szkoły. Kształcenie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest kształceniem całościowym i opiera się na indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych. W związku z tym, nie ma konieczności zachowania dotychczasowej podstawy programowej w stosunku do uczniów, którzy rozpoczęli edukację w poprzednich latach szkolnych.

Nowa podstawa programowa dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy nie odbiega w sposób zasadniczy od rozwiązań przyjętych w aktualnej podstawie programowej dla szkół specjalnych przysposabiających do pracy, określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. Zwiększona została natomiast liczba i zakres zadań szkoły z uwzględnieniem tematyki właściwej dla kolejnego etapu edukacyjnego w szkole ponadpodstawowej. Dodany został również nowy rodzaj zajęć: „Zajęcia rozwijające komunikowanie się”, co jest spójnie z przepisami projektu rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania. Nowy rodzaj zajęć jest również kontynuacją zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i służy dalszemu

rozwijaniu i poszerzaniu kompetencji społecznych i komunikacyjnych uczniów niepełnosprawnych, które są przydatne w życiu dorosłym.

Ponadto, analogicznie jak w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych, przepisy poszerzają katalog zadań szkoły oraz grupują treści nauczania w obszary tematyczne, właściwe dla kolejnego etapu nauki w szkole ponadpodstawowej.

Załącznik nr 6 obejmuje podstawę programową dla szkoły policealnej i dotyczy przedmiotów: wychowanie fizyczne i podstawy przedsiębiorczości.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2017 r.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Stosownie do stanowiska Ministra Spraw Zagranicznych, zawartego w piśmie z dnia 12 stycznia 2017 r., projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.